รายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ในพื้นที่โครงการนำร่องลุ่มน้ำย่อยคลองน้ำวิ่ง

คำสำคัญ (Keyword) การมีส่วนร่วม (Participation)

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (Water Resource Management)

หัวหน้าโครงการ นายพัฒนา วิจิตรพงษ์สกุล

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สังกัด สำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค 2 กรมทรัพยากรน้ำ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวคล้อม

ปีที่ทำวิจัย พ.ศ.2552

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่โครงการนำร่องลุ่มน้ำย่อยคลองน้ำวิ่ง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และปัญหา อุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะใน การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนจำนวน 385 คน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการนำร่องลุ่มน้ำย่อยคลองน้ำวิ่ง ในเขตพื้นที่ตำบลลำพยนต์ และ ตำบลสุขสำราญ อำเภอตา กฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่ องมือที่ใช้ใน การศึกษาวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบใคสแควร์

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการนำร่องลุ่มน้ำย่อยคลองน้ำรี่มีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับปานกลางสำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้แก่ ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน อาชีพ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การ ได้รับการฝึกอบรม และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ส่วนปัจจัยที่ไม่มี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่ วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่ ระดับการศึกษา และ รายได้

ด้านปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาในด้านการ ขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และ การเกษตรในฤดูแล้ง รวมทั้งความไม่เป็นธรรมในการใช้น้ำ ส่วนข้อเสนอแนะนั้น เห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำใน พื้นที่ และมีมาตรการในการใช้น้ำอย่างเป็นธรรม **Research subject:** Researching the people's participation in Water Resource Management,

through a pilot project in the sub basin area of Klong Nam Wing

Keyword: Participation

Water Resource Management

Head of Project: Mr. Patana Wichitarapongsakun

Position: Plan and Policy Analyst, Professional Level

Department: Water Resources regional office 2, Department of Water Resources,

Ministry of Natural Resources and Environment

Year of Research: 2009

Abstract

This study aims to research the people's participation in Water Resource Management, through a pilot project in the sub basin area of Klong Nam Wing. Factors related to participation in water resource management and the obstacles, including recommendations on management of water resources. The data was collected from 385 people living in the pilot project in the sub basin area of Klong Nam Wing, Tambon Lampayon and Tambon Suksamran, Tak Fa, Nakhon Sawan. A survey tool was used in this research. Statistics used in data analysis included percentage, arithmetic mean, standard deviation and Chi-square test.

The results of research: people living in the pilot project in the sub basin area of Klong Nam Wing involved in water resource management, was at the medium level. The factors that related with participation in water resource management were: length of settlement in the area, profession, membership of the communities, receiving training and information about water resource management. The factors that were not related with participation in water resource management were: education and income.

Most of the obstacles in water resource management are related to the lack of drinking water, common water and agricultural water during drought. Also another obstacle was the injustice in using water. The suggestion is that the government should accelerate the development of water resources in the area and implement measures to insure that water is shared justly.